

Datum: 19-06-2020 (pro-formapreek)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضَيْتُ لَكُمْ
الْإِسْلَامَ دِينًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

إِنَّ الدِّينَ يُسْرٌ، وَلَنْ يُشَادَ الدِّينَ أَحَدٌ إِلَّا غَلَبَهُ، فَسَدِّدُوا وَقَارِبُوا
وَأَبْشِرُوا، وَاسْتَعِينُوا بِالْعَدْوَةِ وَالرَّوْحَةِ وَشَىءٍ مِنَ الدَّلْجَةِ.

INNOVATIE (BID'Ā) EN BIJGELOOF (KHURĀFA)

Allah vermeldt het volgende in de Qur'ān: **'Vandaag heb Ik jullie religie voor jullie compleet gemaakt en heb Ik de Islām voor jullie als religie gekozen.'**¹ Volgens een *ḥadīth* heeft de Profeet (saw) het volgende gezegd: **'Voorwaar, de religie is makkelijk. En degene die extremisme brengt in de religie, zal daardoor worden overweldigd. Kies daarom voor de middenweg. Volbreng waartoe je in staat bent en blijf opgewekt. En vraag Allah's hulp [bij jullie devote handelingen en gebeden] in de ochtend, in de avond en in een deel van de nacht.'**² Wanneer je je verdiept in de Islām, zul je merken dat de Islām genade (*rahma*) beoogt. De Islām is er niet op uit om jouw leven moeilijk te maken, maar om het juist te vergemakkelijken. Om de vruchten te plukken van deze genade, dienen we de Islām op de juiste wijze en in alle fases van ons leven te praktiseren.

Beste gemeenschap!

De Islām hecht veel waarde aan het verstand (*'aql*) en aan kennis (*'ilm*). Ons heilige Boek, de Qur'ān, daagt de mensen herhaaldelijk uit om zaken te overpeinzen en om een beroep te doen op het verstand. Allah vermeldt het volgende in de Qur'ān: **'Zeker, dit is Mijn pad dat recht is. Volg het dan. En volg geen andere wegen die jullie van het pad van Allah afleiden. Dit is waartoe Hij jullie vermaant, opdat jullie Hem wellicht vrezen.'**³ Volgens een overlevering (*ḥadīth*) zei de Profeet (saw) het volgende: **'Het meest waarachtige onder de woorden is het Boek van Allah [de Qur'ān]. En het meest voortreffelijke onder de paden is het pad van Muḥammad. En het meest kwalijke zijn zaken die later [uit naam van de Islām] zijn bedacht. En elk van deze innovaties is een dwaling.'**⁴

Beste broeders en zusters!

Je bent als individu een onderdeel van een gemeenschap. Samenleven brengt rechten en plichten met zich mee waar ieder individu aan gehouden is. Dit draagt bij aan de vorming en ontwikkeling van een verantwoordelijkheidsgevoel. Zoals men plichten heeft jegens zijn gemeenschap, zijn land, zijn gezin en jegens zichzelf, heeft men ook plichten jegens zijn Schepper. Doordat er in de loop van de geschiedenis ingrijpende feiten hebben voorgedaan, zijn de denkbeelden van mensen drastisch veranderd. Voorbeelden van deze feiten zijn onwetendheid, eenzaamheid, hulpeloosheid, onheil, angst, verdriet, aandoeningen en epidemieën. Redding hieruit is enkel mogelijk door het raadplegen van authentieke bronnen die een goddelijke oorsprong hebben. Ten gevolge van met name onwetendheid zijn veel mensen gaandeweg gaan afwijken van de oorspronkelijke leer. Onwetendheid vormde de opmaat tot innovatie (*bid'a*) en bijgeloof (*khurāfa*). **Innovatie** (*bid'a*) kunnen we definiëren als een gefabriceerde overtuiging of handeling waarvoor geen precedent bestaat binnen de profetische traditie (*sunna*) en die oorspronkelijk ook niet voorkomt in de geloofsleer of in religieuze voorschriften. **Bijgeloof** (*khurāfa*) kunnen we definiëren als bakerpraatjes en valse en ongegronde overtuigingen die gebaseerd zijn op mythen en legendes die onverenigbaar zijn met het verstand (*'aql*), zoals het geloof in krachten die heil of onheil kunnen aanduiden. Innovatie en bijgeloof zijn dus hardnekkige misverstanden die geen oorsprong hebben in de Islām. Sinds haar bestaan strijdt de Islām tegen dergelijke verwerpelijke denkbeelden. Het uitgangspunt is dat men uitsluitend een beroep doet op het gezonde verstand en alleen religieuze bronnen raadpleegt die authentiek (*ṣaḥīḥ*) zijn.

Beste gemeenschap!

Eén van de oorzaken van innovatie en bijgeloof is onwetendheid omtrent de religie. Wanneer men onvoldoende kennis heeft van de Islām, loopt men het risico om in fabels te geloven. Innovatie en bijgeloof kunnen zich jammer genoeg als een olievlek verspreiden. Om dit te doorkruisen is het vereist om de Islām in een voldoende mate te bestuderen. Degenen die innovatie en bijgeloof verkondigen, kunnen rekenen op een bestraffing in het Hiernamaals (*ākhirā*), vooral indien ze ook anderen hebben misleid. Derhalve dienen we ons voortdurend af

¹ Al-Mā'ida, 5: 3.

² B39 Al-Bukhārī, Imān, 29.

³ Al-An'ām, 6: 153.

⁴ HM14386 Aḥmad ibn Ḥanbal, III, 310.

te vragen hoe onze overtuigingen en daden zich verhouden tot de oorspronkelijke islamitische leer.

Beste moslims!

Laten we wat voorbeelden doornemen van valse overtuigingen die door sommigen ten onrechte als waar worden aangenomen: het als vloek beschouwen wanneer een uil op het dak van een woning landt. Het – in de ochtend – aan de voorzijde gepasseerd worden door een konijn beschouwen als vloek. Het vroegtijdig kraaien van een haan als vloek beschouwen. Het op dinsdag wassen van wasgoed als vloek beschouwen. Het als vloek beschouwen wanneer na vertrek van een huisgenoot de woning drie dagen aaneen wordt schoongeveegd. Het mijden van huwelijksluiting (*nikāh*) tussen de twee islamitische feestdagen. Beoefenen van waarzeggerij. Het raadplegen van een tovenaar opdat deze een zoekgeraakt voorwerp vindt. Het geloven van een waarzegger (*kāhin*) die beweert kennis te hebben van het verborgene (*ghayb*) en van toekomstige gebeurtenissen. Het knopen van doeken aan bomen of graftombes in de overtuiging dat daarmee een wens uitkomt. Het aansteken van kaarsen of het volbrengen van een gelofte-offer (*nadhr*) bij graftombes. Het geloof in fantasiewezens die mensen schade kunnen berokkenen. Pas op, al deze zaken zijn vals. Het kiezen voor een pad dat afwijkt van het pad van de Profeet is een misslag. Het kiezen van de Profeet als een gids en rolmodel is de grondslag van het waarachtige (*ḥaqq*) pad. Degenen die niet leven zoals hun religie voorschrijft, zullen hun leefwijze inclusief hun valse overtuigingen verheffen tot religie. Het omarmen en grondig bestuderen van de Qur'ān en de Sunna is een voorwaarde om gevrijwaard te zijn van innovatie (*bid'ā*) en bijgeloof (*khurāfa*).

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland